

چگونگی تقسیم‌بندی کشورها و شیوه‌های برخورد در سیاست خارجی

بر اساس اهداف و خط مشی‌هایمان در سیاست خارجی می‌توانیم تقسیم‌بندی خاصی را در کشورهای موجود در خانواده سیاسی جهانی ارائه دهیم. ضرورت طرح مسأله فوق در لزوم برخورد فعال انقلاب اسلامی و نظام جمهوری اسلامی با مسائل بین‌المللی است، زیرا اگر بخواهیم شیوه‌های مکتبی خود را برخورد با سیاست خارجی تدوین کنیم لازم است ابتدا تقسیم‌بندی خاصی را از کشورهای موجود در عرصه بین‌المللی ارائه کنیم. به علاوه از آنجا که دولت‌ها بازیگر اصلی صحنه بین‌المللی هستند تقسیم‌بندی فوق از دیدگاه مکتبی نظام جمهوری اسلامی بسیار ضروری است. شهید رجایی درباره تقسیم‌بندی کشورهای جهان که در روزنامه جمهوری اسلامی مورخ ۱۳۶۰/۲/۲۰ آمده است، اینگونه اظهار نظر می‌کند.

«کشورهای خارجی را به چهار دسته تقسیم کردیم: ۱. کشورهای برادر، ۲. کشورهای دوست، ۳. کشورهای بی‌طرف و ۴. کشورهای متخاصم یا دشمنی که با آن روابط عادی نداریم.» همچنین وی طی یک مصاحبه منتشر نشده که در تاریخ ۱۳۶۰/۷/۷ در همین روزنامه چاپ شد، راجع به شیوه‌های کلی برخورد با کشورهای خارجی در ابعاد کلی قضیه اینگونه موضع می‌گیرد:

«ما با هیچ کشور خارجی رابطه خصمانه نداریم، مگر اینکه آن کشور در برابر انقلاب اسلامی ایران موضع خصمانه اتخاذ کرده باشد.»

عدم وابستگی به غرب و شرق

«در مورد کشورهای اسلامی به حاکمیت احکام و تعالیم اسلام معتقدیم و باید دید این کشورها تا چه حد توانسته‌اند در جهت اسلام حرکت کنند و راجع به کشورهای جهان به عدم وابستگی آنها به غرب و شرق توجه می‌کنیم و در همه حال در برابر دولت‌هایی که با انقلاب ما دشمنی دارند قاطعانه ایستاده‌ایم و می‌ایستیم.»

در روزنامه اطلاعات مورخ ۱۳۵۹/۶/۱۹، شهید رجایی درباره شیوه برخورد سیاست خارجی ما با کشورهای اسلامی چنین اظهار می‌کند:

«برخورد ما حتی با کشورهای اسلامی نسبی است. میزان اعتماد و عمل کشورهای اسلامی به اسلام تنظیم‌کننده روابط ما با آنهاست و به سمت کشورهای متجاوز به خودمان حرکت نمی‌کنیم. یعنی اگر آمریکا به ما قول دهد به ما تجاوز نمی‌کند، ولی در جهان تجاوزگر بماند باز هم آن تجاوز را محکوم می‌کنیم و به‌طور کلی میزان تولی و تبری ما بر اساس دوری و نزدیکی کشورها به اسلام است و شکی نیست برخورد ما با یک کشور کافر حربی که با ما در حال جنگ است، همانند برخورد با یک کشور عربی نیست که با ما جنگ ندارد.»

وی در مصاحبه با روزنامه السفير و مجله المستقبل مورخ ۲۰/۸/۱۳۵۹ آزادگان راجع به شیوه موضع‌گیری سیاست خارجی ما در قبال دولت‌های غربی اینگونه اظهار نظر می‌کند که «با دولت‌های عربی دو گونه موضع‌گیری داریم، یکی مبتنی بر موضع‌گیری آنها درباره جنگ و دیگری مبتنی بر اصالت‌های این دولت‌ها. اگر این دولت‌ها مردمی باشند کمال رابطه را با آنها خواهیم داشت.» موضع‌گیری شهید رجایی در مورد به کارگیری درست اسلحه نفت در سیاست خارجی چنین است: «ما نفت را برای سوزاندن و استفاده‌های مادی نمی‌خواهیم، بلکه از آن در جهت مبارزه با امپریالیسم استفاده خواهیم کرد، زیرا از نفت هم می‌شود به‌عنوان سلاح استفاده کرد.»

صدور انقلاب

شهید رجایی در مورد ضرورت صدور انقلاب و شیوه‌های آن نظرات خاصی داشت. آنچه مسلم است با تکیه به قدرت انقلاب اسلامی می‌توان صدور انقلاب اسلامی را به دلیل پایگاه قوی آن در بین ملل محروم و مسلمان منطقه و جهان توسعه بخشید و با فعال کردن نیروهای ذخیره انقلاب در سایر کشورها زمینه و عوامل مساعد تثبیت و رشد خود را فراهم کند. در عین حال کامل کردن الگوی داخلی انقلاب زمینه مطرح شدن آن را به‌عنوان الگوی حرکت انقلاب اسلامی و مردمی جهان فراهم می‌سازد. شهید رجایی در مصاحبه با مجله پیام انقلاب، شماره بیست و پنجم مورخ ۱۳۵۹/۱۱/۱۱ ضمن تأکید بر تکمیل الگوی داخلی انقلاب به ضرورت صدور آن نیز اشاره می‌کند: «نفع جمهوری اسلامی در این است که انقلاب اسلامی را به دنیا صادر کند، اگرچه از لحاظ مادی لازم باشد در این حرکت او نه تنها چیزی نگیرد، بلکه سرمایه‌گذاری هم بکند.»

وی به نقل از روزنامه جمهوری اسلامی طی یک مصاحبه منتشر نشده در مورخ ۱۳۶۰/۷/۷، مکانیسم و شیوه‌های صدور انقلاب اسلامی را این چنین بیان می‌کند:

«ما در حقیقت انقلاب را صادر نمی‌کنیم، انقلاب خود به خود صادر می‌شود. سرنیزه رژیم‌های وابسته نیز نمی‌تواند جلوی سرایت انقلاب را بگیرد، بخصوص انقلابی که متکی به ایدئولوژی اسلامی است که خواست مسلمانان است... ما این دین کامل را صادر نمی‌کنیم، بلکه این ایدئولوژی و دین خدایی ریشه در فرهنگ، تاریخ و اعماق وجود مردم مسلمان دارد و به‌طور طبیعی صادر می‌شود. مسلمانان می‌خواهند در کشورشان احکام اسلامی پیاده شود. انقلاب اسلامی را هم نه می‌توان با زور صادر کرد و نه می‌توان با سرنیزه از آن جلوگیری کرد.»

درباره راه‌های عملی صدور انقلاب باید بگویم به نظر من پیروزی کامل انقلاب اسلامی در داخل وقتی است که بتوانیم آرمان‌ها و اهداف انقلاب را در داخل تحقق بخشیم. در این صورت انقلاب خود به خود به صورت الگو و نمونه در خواهد آمد. انقلاب ما انقلاب محرومان است و محرومان جهان با وجود تبلیغات دشمنان اسلام با ما هستند و محرومان عالم برای استقبال از انقلاب اسلامی ایران و تأیید آن منتظر کسب اجازه از دولت‌های مرتجع و وابسته نخواهند ماند. پیش از آنکه ما انقلاب خود را صادر کنیم، آنها انقلاب اسلامی را به سرزمین‌های خود وارد خواهند کرد.»

